

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 45/2019-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. januára 2019 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Martinom Strážnickým, Kempelenova 15, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 6 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. a), čl. 6 ods. 1 a 2 a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tk 3/2015 a jeho rozsudkom z 26. mája 2016 a uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 23 To 68/2016 zo 4. októbra 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. decembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2, čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 6 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva

podľa čl. 5 ods. 1 písm. a), čl. 6 ods. 1 a 2 dohovoru a čl. 7 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 4 Tk 3/2015 (ďalej len „napadnuté trestné konanie“) a jeho rozsudkom z 26. mája 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 To 68/2016 zo 4. októbra 2016 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažovateľom podanej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaný vinným z obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 a 2 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) sčasti dokonaného a sčasti v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona na skutkovom základe, že 17. apríla 2015 v čase medzi 13.08 h až do 13.55 h v obci [REDAKOVANÉ] na ceste v smere na obec [REDAKOVANÉ] počas rozhovoru prebiehajúceho v osobnom motorovom vozidle zn. [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], v ktorom sedel na zadnom sedadle obžalovaný [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ], z dosiaľ nezisteného dôvodu vyplývajúceho z konfliktu, ktorého okolnosti sa bližšie nepodarilo zistiť, v úmysle usmrtiť [REDAKOVANÉ] nachádzajúceho sa na sedadle vodiča a [REDAKOVANÉ] nachádzajúceho sa na prednom sedadle spolujazdca, dvakrát na nich vystrelil z bližšie nezistenej strelnej zbrane kalibru 7,65 mm Browning, jedným výstrelom zasiahol [REDAKOVANÉ] do hlavy, ktorý utrpel zmliaždenie mozgu vo forme kanála, krvácanie do mozgu, pomliaždenie mozgového mosta, krvácanie do podmozgovej žľazy, krvácanie pod mäkké blany mozgové a zlomeniny spodiny lebečnej. Zranenia viedli k jeho okamžitej smrti, druhým výstrelom zasiahol [REDAKOVANÉ] a spôsobil mu strelné poranenie pravej strany krku charakteru priestrely s poranením zadnej časti steny pravej vnútornej krčnice a hrtana v mieste ľavého spojenia štítnej a prstienkovitej chrupavky nad hlasivkovou štrbinou ako život ohrozujúce zranenia s dobou liečenia najmenej 10 až 12 týždňov, pričom k úmrtiu nedošlo v dôsledku rýchleho lekárskeho ošetrovania poškodeného, ku ktorému sa [REDAKOVANÉ] sám dopravil na uvedenom osobnom motorovom vozidle. Sťažovateľovi bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 23 rokov so zaradením na výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia.

Proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie. Napadnutým uznesením krajského súdu bolo odvolanie sťažovateľa odmietnuté podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), pretože nebolo dôvodné.

3. Sťažovateľ v sťažnosti uviedol, že «svedok poškodený [REDAKOVANÉ] bol hospitalizovaný na oddelení anestéziológie a intenzívnej medicíny v [REDAKOVANÉ]. Na základe príkazu sudcu Okresného súdu v Trenčíne boli realizované v miestnosti, kde bol poškodený [REDAKOVANÉ] hospitalizovaný a liečený, informačno-technické prostriedky (t.j. priestorové odposluchy). Z prepisov týchto odposluchov vyplýva jednoznačne a nad rámec akýchkoľvek pochybností, že:

i) poškodený bol opakovane navštívený operatívnymi pracovníkmi Policajného zboru, ktorý poškodeného otvorene navádzali na výpoveď resp. mu (i vzhľadom na jeho zdravotný stav) hovorili, akým spôsobom má vypovedať. Ide tu najmä o odposluchy z dní 24 a 27.4.2015, kedy je z prepisov zrejmé, že operatívny pracovník ešte pred samotným vyjadrením poškodeného mu hovorí „spravil ti to kamoš čech, ale z čiech, Bystričan, ty si mu dal prachy, koľko ti visel, už je z toho obvinený [REDAKOVANÉ]“. Podstatná je táto veta (výsluch z 27.4.2015, resp. prepis odposluchu) ako vyplýva jednoznačne z odposluchu „[REDAKOVANÉ] zvažuje že pišol mal masér - kokotina že? Že sa mu vyhrážal - kokotina že, vo dverách je vypuklina takže sa muselo strieľať zvnútra“. Ďalej v odposluchoch nasleduje popis stôp tak ako sú vnímané operatívnym pracovníkom, pričom sú vysvetľované poškodenému s tým, že poškodený to má potvrdiť. Inkriminovaný odposluch tiež nad rámec akýchkoľvek pochybností v závere potvrdzuje jednoznačnú inštrukciu zo strany operatívneho pracovníka na poškodeného aby poškodený „to takto uviedol do výsluchu keď príde vyšetrovateľ.“. Je teda nepochybné, že poškodený [REDAKOVANÉ] bol vyslovene navádzaný na to ako má vypovedať, a teda nevypovedal v súlade so základnými ústavnopránymi princípmi resp. ustanoveniami Trestného poriadku o tom, čo sám vnímal, videl resp. zažil ale vypovedal to čo mu bolo prednesené operatívnymi pracovníkmi Policajného zboru. Z prepisu odposluchu zo dňa 1.5.2016 je opäť potvrdené, že poškodený vypovedal na základe inštrukcií operatívnych pracovníkov kedy v tomto odposluchu sám poškodený neznámej osobe uvádza, že „policajti už za ním boli a povedal im polovicu klamstvá alebo čo sa mu snívalo“.

Je absolútne neprípustné a v rozpore so základnými garanciami spravodlivého súdneho procesu aby bol svedok navádzaný na výpoveď orgánmi činnými v trestnom konaní. Že tomu tak v tomto prípade bolo je nepochybné práve z predmetných prepisov z použitia informačne technických prostriedkov. Pre úplnosť uvádzam, že v prílohe k tejto sťažnosti prikladám len časť odposluchov a dovoľujem si požiadať Ústavný súd aby si vyžiadal celý spis v mojej trestnej veci ak to bude považovať za potrebné. Spis v mojej trestnej veci je rozsiahly a niektoré listiny nebolo vôbec možné okopírovať resp. bolo tak možné urobiť iba nečitateľným spôsobom. Zásadné dôkazy preukazujúce podľa môjho názoru protiústavnosť celého procesu prikladám samozrejme k tejto sťažnosti.».

4. Sťažovateľ je tiež presvedčený, že «ďalším zásadným porušením môjho práva na obhajobu je tá skutočnosť, ktorá vyplýva jednoznačne zo spisu, že pri prvom výsluchu poškodeného [REDAKOVANÉ] nebol prítomný môj zvolený obhajca [REDAKOVANÉ]. V čase prvého výsluchu poškodeného [REDAKOVANÉ] (na ktorý bol vopred pripravený a inštruovaný operatívnymi pracovníkmi) mi už bolo vznesené obvinenie a bol som obmedzený na osobnej slobode vo forme väzobného stíhania. Napriek tejto skutočnosti nebol môj vtedajší obhajca o výsluchu poškodeného [REDAKOVANÉ] upovedomený a nebola mu teda zabezpečená možnosť (resp. povinnosť) účasti na tomto úkone v priestoroch nemocnice v [REDAKOVANÉ] čo predstavuje základné porušenie môjho práva na obhajobu.

Výsluch „kľúčového“ svedka t.j. poškodeného [REDAKOVANÉ] nebol ako dôkaz získaný zákonne ale práve naopak v rozpore so zákonom čo samo o sebe vylučuje možnosť použiť takýto dôkaz v konaní. Napriek zjavnej protiústavnosti získania tohto dôkazu, prvostupňový súd na takomto protiústavné získanom dôkaze založil celé svoje rozhodnutie.».

5. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že «v prípravnom konaní a takisto v konaní pred súdom som v procesnom postavení obvineného resp. obžalovaného navrhoval vykonanie celého radu dôkazov, ktorými som chcel preukázať moje obhajobné tvrdenia. Osobitne som tak robil v rámci mojej obhajoby (sám resp. prostredníctvom môjho obhajcu) v konaní pred prvostupňovým súdom. Opätovne som ako obvinený resp. obžalovaný žiadal vykonanie opakovanej rekonštrukcie z dôvodu toho, že v prvotnej rekonštrukcii došlo k zásadným pochybeniam a manipuláciám. V zásade sa v konaní pred prvostupňovým súdom (resp. ešte

v prípravnom konaní) malo preukázať či z pozície v ktorej som sa vo vozidle nachádzal a pri určitom držaní zbrane pri skutkovom priebehu tak ako som ho opísal bol vôbec možné aby som ja vystrelil. Posúdenie tejto otázky bolo základom pre rozhodovanie súdu. Prvostupňový súd však odmietol vykonať akékoľvek dokazovanie v mnou navrhovanom rozsahu, v zásade sa uspokojil s vykonanou rekonštrukciou (ktorej závery som spochybnil a boli spochybnené aj znalcom). Považujem za podstatné poukázať na odôvodnenie odmietnutia vykonania mnou navrhovaných dôkazov, ktoré prvostupňový súd zdôvodnil na strane 55 prvostupňového rozsudku (druhý odsek, riadok 28 a nasledujúce) nasledovne:

„Z vykonaného dokazovania pred súdom na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že práve jej vykonanie patrilo medzi podstatný okruh dôkazov resp. základ pre následné znalecké dokazovanie z odboru balistiky najmä obžalovaného reprodukcia skutkových okolností útoku poškodeného [REDAKOVANÉ] so zbraňou na jeho osobu. V tomto smere už raz vykonaná rekonštrukcia za dodržania všetkých príslušných procesných ustanovení má podľa názoru senátu okresného súdu charakter až „neopakovateľného“ dôkazu. Je zrejmé, že vzhľadom na jej zistenú dôležitosť z okruhu relevantných dôkazov by logicky smerovala k odchylnému popisu skutkových okolností práve obžalovaným aby tak mohol spochybníť obžalobné tvrdenia resp. potvrdiť svoje obhajobné tvrdenia, minimálne však dospieť k takým relevantným pochybnostiam, ktoré by museli následne viesť v zmysle platnej zásady „in dubio pro reo“ k jeho oslobodeniu.“

Inak povedané, prvostupňový súd odmietol vykonať mnou navrhovaný dôkaz, resp. dôkazy, nakoľko (ako sa sám vyjadril v citovanom odôvodnení) by tieto nepotvrzovali tvrdenia uvedené v obžalobe a ja ako obžalovaný by som mal možnosť tieto spochybníť resp. potvrdiť tak pravdivosť mojich tvrdení, čo je základné právo obvineného resp. obžalovaného!!! Navyše, prvostupňový súd vo svojom, podľa môjho názoru protiústavnom závere, zašiel ešte ďalej keď konštatuje VÝSLOVNE, že mnou navrhované dôkazy by museli viesť v zmysle platnej zásady in dubio pro reo k môjmu oslobodeniu.

Je len ťažko možné si predstaviť flagrantnejšie porušenie základných ústavných práv v rámci trestného procesu ako tomu je v tomto prípade, kedy prvostupňový súd uprie základné právo obžalovanému z dôvodu, že by sa tak mohli preukázať jeho tvrdenia a muselo by to viesť k jeho oslobodeniu.

Túto skutočnosť som opakovane namietal aj v podanom odvolaní resp. aj v následnom dovolaní. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd sa s mojou námietkou protiústavnosti takéhoto postupu prvostupňového súdu vysporiadal tak, že konštatoval:

„že súd prvého stupňa síce nesprávne uviedol ako dôvod odmietnutia obžalovaným navrhované dôkazy vo forme vyšetrovacích pokusov či rekonštrukcie, pretože tieto by mohli viesť k relevantným pochybnostiam, ktoré by museli následne viesť v zmysle platnej zásady „in dubio pro reo“ k jeho oslobodeniu ale faktom je, že obžalovaný neustále menil a prispôboval výpovede či iné tvrdenia podľa situácie. V spisovom materiáli sa však nachádza dostatok dôkazov preukazujúcich jeho vinu a preto ani odvolací súd nevidel dôvod pristúpiť na túto požiadavku obžalovaného.“

V mojom prípade však všeobecné súdy, ktoré rozhodovali v mojej veci opakovane i) odmietali vykonať dokazovanie v mnou navrhovanom rozsahu (osobitne prvostupňový súd), pričom toto odmietnutie nijakým spôsobom prvostupňový súd nezdôvodnil. Prvostupňový súd mi dokonca výslovne (vid' citácia zo strany 55 prvostupňového rozsudku) uprel právo na obhajobu a takisto de facto poprel princíp prezumpcie neviny keď konštatoval, že dokazovanie v mnou navrhovanom smere by muselo logicky viesť k aplikácii princípu in dubio pro reo. Inak povedané, prvostupňový súd mi odoprel právo na spravodlivý súdny proces keď odmietol vykonať navrhované dôkazy. Právo na obhajobu, právo predkladať v trestnom konaní dôkazy na svoju obhajobu je základným ústavným právom každého občana. Popretie tohto práva s odôvodnením, že by to mohlo viesť k oslobodeniu obžalovaného je absolútne protizákonné, protiústavné a je popretím základných princípov právneho štátu.».

6. Na základe uvedeného sťažovateľ v petite navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým vysloví porušenie jeho v bode 1 označených základných práv postupom okresného súdu v napadnutom trestnom konaní, napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu. Sťažovateľ sa tiež domáha, aby ústavný súd zrušil napadnutý rozsudok okresného súdu a napadnuté uznesenie krajského súdu a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okrem toho sťažovateľ požaduje aj priznanie náhrady trov konania.

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

9. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

10. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu v napadnutom trestnom konaní a napadnutým rozsudkom okresného súdu

11. V súvislosti s namietaným porušením v bode 1 označených článkov ústavy a dohovoru postupom okresného súdu (pozri bod 5) v napadnutom trestnom konaní a napadnutým rozsudkom okresného súdu ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy, obsahom ktorého je pravidlo, že sťažovateľ má právo

domáhať sa ochrany základného práva pred ústavným súdom iba v prípade, ak mu túto ochranu nemôže poskytnúť iný súd.

12. Princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na ochranu jeho práv poskytuje. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií.

Všeobecné sudy sú povinné vykladať a aplikovať príslušné zákony na konkrétny prípad v súlade s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 5 ústavy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje.

Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05). Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04).

13. Z obsahu sťažností a z jej príloh vyplýva, že postup okresného súdu v napadnutom trestnom konaní a napadnutý rozsudok okresného súdu boli predmetom súdneho prieskumu realizovaného krajským súdom na základe sťažovateľom podaného odvolania a odvolacie konanie bolo skončené napadnutým uznesením krajského súdu. Pre rozhodnutie ústavného súdu je teda podstatné, že existoval „iný súd“, na ktorý poukazuje čl. 127 ods. 1 ústavy. To vylučuje právomoc ústavného súdu na prieskum sťažnosťou prezentovaného porušenia v bode 1 označených základných práv postupom okresného súdu v napadnutom trestnom konaní a napadnutým rozsudkom okresného súdu.

14. Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie.

II.B K namietanému porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa napadnutým uznesením krajského súdu

15. Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená.

V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo namietaným právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným postupom alebo namietaným právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

16. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy).

Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani

oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09).

Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

17. Sťažovateľ v petite sťažnosti namieta porušenie čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru; z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ konkrétne namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

18. Ústavný súd poznamenáva, že v obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadných odlišností a prípadné porušenie týchto práv je potrebné posudzovať spoločne.

19. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva na spravodlivý proces zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy).

Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal

ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav vecí.

20. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia (napr. II. ÚS 209/04, III. ÚS 95/06, III. ÚS 206/07), t. j. na také odôvodnenie, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka konania na spravodlivý proces (m. m. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

21. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

22. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením krajského súdu vrátane sťažovateľom prezentovaných nosných úvah, aby posúdil zlučiteľnosť jeho obsahu s limitmi sťažovateľom v bode 1 označených článkov ústavy a dohovoru, ktorých porušenie namieta. Na tomto mieste ústavný súd pripomína, že v danom prieskume nebolo jeho úlohou preverovať úplnosť a správnosť skutkových zistení všeobecných súdov. Uvedený prieskum vykonal ústavný súd v medziach svojich právomocí, a teda posudzoval kvalitu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu a ústavnú súladnosť interpretácie

právnej úpravy, ktorú krajský súd vo veci sťažovateľa aplikoval, inými slovami, ústavnú udržateľnosť napadnutého uznesenia krajského súdu.

23. Ústavný súd poukazuje na časť odôvodnenia namietaného uznesenia krajského súdu, ktorý reagoval na námietky sťažovateľa uvedené v bodoch 3 a 4, v rámci ktorého bolo konštatované:

„Odvolací súd sa v prvom rade zaoberal námietkou obhajoby k procesnému pochybeniu orgánov činných v trestnom konaní, spočívajúcim v tom, že operatívni pracovníci polície dňa 27.04.2015 vykonali výsluch poškodeného [REDAKOVANÉ] v nemocničnej izbe, pričom mali na neho vplyvať tým spôsobom, aby označil ako páchatel'a trestného činu práve obžalovaného [REDAKOVANÉ]. Podľa názoru odvolacieho súdu, tu nešlo o výsluch, orgány činné v trestnom konaní už mali osobu [REDAKOVANÉ] odo dňa 21.04.2015 zadržanú, následne bol vzatý do väzby a aj keď poškodený [REDAKOVANÉ] nebol schopný komunikovať, operatívni pracovníci sa snažili otázkami získať od neho nejaké informácie ohľadne miesta činu a priebehu skutku. Nebol dôvod nejakým spôsobom ovplyvňovať poškodeného, aby uviedol, že [REDAKOVANÉ] bol na mieste činu, preto že o tejto okolnosti už vedeli a napokon vedeli aj o tom, že na izbu, kde bol umiestnený poškodený [REDAKOVANÉ], bol zavedený v rámci použitia informačno-technických prostriedkov odposluch. Na druhý deň dňa 28.4.2015 bol vykonaný výsluch poškodeného [REDAKOVANÉ] vyšetrovateľom, kde bol prítomný aj jeho obhajca a z následného výsluchu nevyplývajú okolnosti, o ktorých mu hovorili deň predtým operatívni pracovníci, ale výsluch bol zameraný najmä na to, čo v inkriminovanom okamihu prežil. V tomto smere teda odvolací súd nemohol prisvedčiť tvrdeniu obhajoby, že došlo k porušeniu práv obvineného na obhajobu.“

24. Ústavný súd tiež upriamuje pozornosť aj na tú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu (strany 6 až 9, ktoré ústavný súd už necituje, keďže sú sťažovateľovi známe), ktoré sa týkajú aj námietky sťažovateľa uvedenej v bode 5.

25. Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa takmer v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku okresného súdu (okrem časti uvádzanej

sťažovateľom v predposlednom odseku bodu 5, keďže krajský súd napravil pochybenie okresného súdu).

Krajský súd primeraným a v okolnostiach danej veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené odvolacie námietky (bod 23). Krajský súd zároveň zrozumiteľne a dostatočne logicky odôvodnil, prečo považuje skutkové zistenia i právny záver okresného súdu za správny a prečo nevidel dôvod na doplnenie dokazovania v odvolacom konaní (bod 24).

Ústavný súd na základe uvedeného preto zdôrazňuje, že právny záver krajského súdu nevykazuje znaky arbitrárnosti, zjavnej neodôvodnenosti či svojvôle, čo by bolo možné konštatovať len v prípade, ak by sa natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení zákona, že by tým poprel jeho účel a význam (m. m. III. ÚS 264/05, I. ÚS 23/2010).

26. Námietku sťažovateľa uvedenú v bode 3 považuje ústavný súd za nedôvodnú, pretože nie je tzv. skutkovým súdom, teda súdom, ktorý by vykonával dokazovanie na zistenie skutkového stavu veci.

Zároveň poukazuje na to, že ako judikatúra Komisie pre ľudské práva (sťažnosť č. 6172/73, X. v. United Kingdom, sťažnosť č. 10000/83, H v. United Kingdom), tak aj doterajšia judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“) (napríklad v prípade Delcourt, resp. Monnel a Morris)] pod spravodlivým súdnym procesom (fair hearing) v žiadnom prípade nechápe právo účastníka súdneho konania na preskúmanie toho, akým spôsobom vnútroštátny súd hodnotil konkrétne právne a faktické okolnosti konkrétneho prípadu (I. ÚS 26/2014).

27. Nad rámec odôvodnenia krajského súdu ústavný konštatuje, že námietka sťažovateľa uvedená v bode 4 aj tak neobstojí. Ak by aj ústavný súd považoval návštevu poškodeného operatívnyimi pracovníkmi Policajného zboru 27. apríla 2018 za výsluch, tak podľa názoru ústavného súdu bol tento nedostatok konvalidovaný výsluchom poškodeného uskutočnený na druhý deň za prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľa, na ktorom bolo možné poškodenému klásť otázky.

Ústavný súd vychádzajúc zo svojej judikatúry konštatuje, že posudzuje spravodlivosť procesu ako celku (II. ÚS 307/06), preto k vyhoveniu sťažnosti dochádza zásadne iba

v prípadoch, ak dospeje k názoru, že namietané a relevantné procesné pochybenia zo strany príslušného orgánu verejnej moci umožňujú prijatie záveru, že proces ako celok bol nespravodlivý a vzhľadom na to aj jeho výsledok môže vyznievať ako nespravodlivý. Ústavný súd preto nepristupuje k vyhovaniu sťažnosti v prípadoch, keď zo strany orgánov verejnej moci síce k určitému pochybeniu došlo, avšak jeho intenzita a existujúca príčinná súvislosť medzi namietaným porušením ústavou garantovaného práva a jeho dôsledkami na spravodlivosť procesu ako celku nemala podstatný dosah (IV. ÚS 320/2011). V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že nie každé porušenie zákona zo strany orgánu verejnej moci má automaticky za následok porušenie ústavou garantovaného základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 104/2012, I. ÚS 9/2013, IV. ÚS 629/2012, II. ÚS 372/2012, II. ÚS 373/2012).

28. Ústavný súd v súvislosti s prejavom nespokojnosti sťažovateľa s napadnutým uznesením krajského súdu tiež poznamenáva, že nie je možné základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd, ako aj ktorýkoľvek iný orgán verejnej moci nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 114/09). Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenie základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05).

29. Sťažnosť sťažovateľa neobsahuje ústavne významnú argumentáciu. V súvislosti s procesnou aktivitou sťažovateľa, ktorý sa dožaduje iného, pre neho priaznivejšieho posúdenia celej veci, ústavný súd konštatuje, že nie je v poradí ďalším súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku sťažovateľa.

30. Sťažovateľ taktiež namietal, že napadnutým uznesením krajského súdu došlo k zásahu do jeho základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 6 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. a), čl. 6 ods. 2 a čl. 7 dohovoru.

Ústavný súd však nepovažoval za potrebné zaoberať sa osobitne uvedenými článkami ústavy a dohovoru, ktoré mali byť podľa názoru sťažovateľa rovnako porušené. Keďže ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi napadnutým uznesením krajského súdu a možným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, nie je možné vzhľadom na to uvažovať ani o porušení základných práv podľa čl. 17 ods. 2, čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2, čl. 49 a čl. 50 ods. 2 a 6 ústavy a práva podľa čl. 5 ods. 1 písm. a), čl. 6 ods. 2 a čl. 7 dohovoru.

31. Ústavný súd zároveň poznamenáva, že sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podal dovolanie podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, t. j. že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku a na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia a vytýkané pochybenie nebolo napravené v odvolacom konaní. Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 Tdo 76/2017 z 12. septembra 2018 (ďalej len „predmetné uznesenie najvyššieho súdu“) bolo dovolanie sťažovateľa odmietnuté podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Ústavný súd tiež konštatuje, že v sťažnosti je oddelený petit od jej ostatných častí. Ústavný súd je podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde viazaný návrhom na začatie konania a môže rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Pretože sťažovateľ v petite nenapáda aj predmetné uznesenie najvyššieho súdu, ústavný súd sa ním nemohol zaoberať.

32. Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľa pri predbežnom prerokovaní odmietol v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (bod 15, pozn.).

33. Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

34. Nad rámec ústavný súd uvádza, že sťažovateľ spolu so sťažnosťou doručil aj splnomocnenie z 11. októbra 2018, ktorým splnomocnil advokáta „*poskytovať klientovi právne poradenstvo a plnohodnotné právne zastupovanie pri uplatňovaní jeho práv právom chránených záujmov v rozsahu zastupovania klienta v plnom rozsahu na Ústavnom súde Slovenskej republiky v konaní o ústavnej sťažnosti...*“.

Ústavný súd vzhľadom na dikciu ustanovenia § 20 ods. 2 zákona o ústavnom súde konštatuje, že predmetné splnomocnenie bolo udelené vo všeobecnosti na zastupovanie pred ústavným súdom, ale bez označenia konkrétneho orgánu verejnej moci a jeho konania, resp. konkrétneho právoplatného rozhodnutia, opatrenia či iného zásahu, ktoré má byť v konaní pred ústavným súdom sťažnosťou napadnuté.

V prípade, že sťažovateľ mieni udeliť splnomocnenie advokátovi na zastupovanie pred ústavným súdom v konaní o jeho sťažnosti smerujúcej proti postupu súdu a proti súdnemu rozhodnutiu, je potrebné, aby splnomocnenie obsahovalo nezameniteľné a dostatočne určité označenie predmetu konania o sťažnosti, ktorým je v prípade postupu súdu označenie daného súdu spolu s uvedeným spisovej značky konania daného súdu. V prípade právoplatného rozhodnutia súdu má splnomocnenie minimálne obsahovať tieto identifikačné údaje: o aký druh rozhodnutia ide (napr. rozsudok, uznesenie), označenie súdu, ktorý rozhodnutie vydal, označenie veci, na ktorú sa rozhodnutie vzťahuje (uvedením jej spisovej značky alebo čísla konania) a dátum (čas) vydania rozhodnutia (deň, mesiac a rok). Z tohto dôvodu tak prichádza do úvahy odmietnutie sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. januára 2019